

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ธปท.ว. 5173/2569 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการให้บริการทางการเงินของลูกค้าสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกประกาศจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ (1) หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถนำเทคโนโลยีที่มีมาตรฐานมาใช้ในกระบวนการรู้จักลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการให้บริการทางการเงินของลูกค้าสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ (3) หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการให้บริการทางการเงินและการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้าให้มีความรัดกุมครอบคลุมตลอดกระบวนการและเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า เพื่อป้องกันมิให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถูกใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเพื่อคุ้มครองผู้ให้บริการทางการเงิน โดยสรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ได้ดังนี้

1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 38/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ กำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(1) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การแสดงตนของลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลอื่น

(2) พิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) โดยสามารถเลือกใช้ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เช่น National Digital ID platform ในการเปิดบัญชีเงินฝากแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) เพียงอย่างเดียวได้ เพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกในการเปิดบัญชีเงินฝากแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้าที่สะดวกและรัดกุม

(3) สามารถพิจารณาใช้กระบวนการอื่นที่รัดกุมในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไป

กับลูกค้าที่เคยผ่านกระบวนการรู้จักลูกค้ามาแล้ว โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีการยืนยันตัวตนลูกค้า (authentication) ที่รัดกุมและต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง

(4) สามารถยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. ได้ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด หรือประสงค์ที่จะใช้กระบวนการหรือการดำเนินการอื่นในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 39/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการ ความเสี่ยงจากการให้บริการทางการเงินของลูกค้าสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ กำหนดหลักเกณฑ์ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีการกำหนดนโยบาย กระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการ บริหารความเสี่ยงจากการให้บริการทางการเงินของลูกค้า รวมถึงมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้อง กับความเสี่ยงของลูกค้าและครอบคลุมตลอดกระบวนการเริ่มตั้งแต่กระบวนการรู้จักลูกค้า การตรวจสอบ ข้อมูลก่อนการอนุมัติสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การแสดงตนหรือยืนยันตัวตนก่อนการให้บริการทางการเงิน การติดตาม ฝ้าระวัง ตรวจสอบและตรวจสอบพฤติกรรมการใช้บริการทางการเงินหรือการทำธุรกรรมทางการเงิน ของลูกค้า รวมทั้งการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อตรวจพบหรือได้รับแจ้งพฤติกรรมการใช้บริการ ทางการเงินหรือการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าที่มีลักษณะผิดปกติ ตลอดจนการจัดให้มีแนวทาง ในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม และรายงานข้อมูลพฤติกรรมการใช้บริการทางการเงิน หรือการทำธุรกรรมทางการเงินของลูกค้าที่มีลักษณะผิดปกติมายัง ธปท.

3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 40/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการ ความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ กำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบัน การเงินเฉพาะกิจต้องมีการกำหนดและดำเนินการตามกระบวนการ แนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหาร ความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด รวมถึงมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความเสี่ยงของลูกค้าและครอบคลุมตลอดกระบวนการเริ่มตั้งแต่การจัดให้ลูกค้าแสดงตนหรือยืนยันตัวตน ก่อนทำธุรกรรม การขอข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเอกสารประกอบวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมที่ สอดคล้องตามระดับความเสี่ยง โดยสำหรับการทำธุรกรรมเงินสดภายใน 1 วัน ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) และการมีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และตรวจสอบพฤติกรรม การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า รวมทั้งการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อตรวจพบหรือ ได้รับแจ้งการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีลักษณะผิดปกติ ตลอดจนการจัดให้มีแนวทางในการ ดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม และรายงานข้อมูลพฤติกรรมทางการเงินหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง กับเงินสดที่มีลักษณะผิดปกติมายัง ธปท. โดยในระยะแรกจะเน้นที่ธุรกรรมการเบิกถอนเงินสด และธุรกรรม ที่เกี่ยวกับเช็คที่ส่งผลให้เกิดการเบิกถอนเงินสดก่อน

ธปท. จึงขอจัดส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 3 ฉบับ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 143 ตอนพิเศษ 204 ง ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2569 แล้ว โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

 สมรัตน์ชัย

(นางสาวเปรมจิต สมรัตน์ชัย)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการแทน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 38/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
 2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 39/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้บริการทางการเงินของลูกค้าสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
 3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 40/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6542, 0 2283 6851

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ FIOP-RPD@bot.or.th

เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝาก
ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. เหตุผลในการออกประกาศ

กระบวนการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) เป็นมาตรการที่ใช้ในการแสดงตน และพิสูจน์ตัวตนลูกค้าว่าเป็นบุคคลรายนั้นจริง เพื่อป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงข้อมูลบุคคล หรือการใช้ข้อมูลบุคคลอื่นในการทำธุรกรรมทางการเงินกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมถึงเป็นหนึ่งใน มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Anti-Money Laundering and Counter Terrorism and Proliferation of Weapons of Mass Destruction Financing: AML/CTPF) ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ (1) การแสดงตนของลูกค้า (identification) และ (2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีกระบวนการรู้จักลูกค้าที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเปิดบัญชีเงินฝาก ถือเป็นธุรกรรมที่สำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นในการให้บริการทางการเงินต่าง ๆ กับลูกค้าต่อไป

ปัจจุบันพัฒนาการของเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ กับกระบวนการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนที่ต่ำลง เช่น เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้า (biometric comparison) และระบบการพิสูจน์ และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล รวมทั้งที่ผ่านมาสสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ยกระดับระบบและกระบวนการ ที่เกี่ยวข้องให้รองรับการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้สำหรับกระบวนการรู้จักลูกค้า จนมีความน่าเชื่อถือ เทียบเคียงได้กับกระบวนการของสถาบันการเงิน ประกอบกับหลักเกณฑ์ที่ผ่านมามีบางส่วนมีความซ้ำซ้อน กับหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลอื่น และไม่รองรับการยื่นขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยในบางกรณีที่มีเหตุจำเป็น ในครั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์การรู้จัก ลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยสรุปสาระสำคัญของประเด็น ที่ปรับปรุงได้ดังนี้

(1) ยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้า (identification) ในเรื่อง ข้อมูลและเอกสารแสดงตน และกระบวนการสังเกตพฤติกรรม รวมทั้งการลงลายมือชื่อ โดยให้สถาบัน

การเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลอื่น

(2) เพิ่มความยืดหยุ่นในขั้นตอนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) แบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถใช้ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ได้มาตรฐานในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าเพียงขั้นตอนเดียวได้ จากเดิมที่ต้องใช้ร่วมกับกระบวนการอื่น ๆ ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า เพื่อเพิ่มทางเลือกในกระบวนการพิสูจน์ตัวตนสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากให้กับลูกค้า ช่วยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถนำเทคโนโลยีที่มีมาตรฐานมาใช้ในกระบวนการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนการดำเนินการที่เหมาะสม ซึ่งทำให้กระบวนการรู้จักลูกค้าในการเปิดบัญชีเงินฝากเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับสถาบันการเงิน

(3) เพิ่มทางเลือกให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถพิจารณาใช้กระบวนการอื่นตามระดับความเสี่ยงของลูกค้าและช่องทางการให้บริการที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ สำหรับกรณีการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันที่เคยผ่านกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้แล้ว โดยต้องมีวิธีการยืนยันตัวตนลูกค้า (authentication) ที่รัดกุมและต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง เช่น การใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าในการยืนยันตัวตน

(4) เพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินการ โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี หากประสงค์ที่จะใช้กระบวนการหรือการดำเนินการอื่นในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก หรือในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดได้

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 31/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงิน หรือการรับเงินจากประชาชนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 2 กันยายน 2562

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจ สถาบันการเงินทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

“การเปิดบัญชีเงินฝาก” หมายความว่า การเปิดบัญชีเพื่อการรับฝากเงินหรือ การรับเงินจากประชาชน

“การรับฝากเงิน” หมายความว่า การรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือ เมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ ไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับอนุญาต หรือให้บริการในปัจจุบัน หรืออาจได้รับอนุญาตหรือให้บริการในอนาคต

“การรับเงินจากประชาชน” หมายความว่า การกู้ยืมเงิน หรือการรับเงินจากประชาชน ไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับอนุญาตหรือให้บริการในปัจจุบัน หรืออาจ ได้รับอนุญาตหรือให้บริการในอนาคต ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (electronic money หรือ e-Money) ซึ่งสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงินกำหนด

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกัน ทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์โดยการเปิดบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ฝ่ายหนึ่งซึ่งตกลงกันทางกฎหมายให้เป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่า ด้วยวิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

5.2 หลักการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถให้บริการเปิดบัญชีเงินฝากได้ทั้ง (1) แบบพบเห็น ลูกค้าต่อหน้า (face-to-face) ซึ่งเป็นการเปิดบัญชีเงินฝากโดยมีสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นผู้ให้บริการ

แก่ลูกค้าโดยพบตัวลูกค้า เช่น การเปิดบัญชีเงินฝากที่สาขาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ (2) แบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) ซึ่งเป็นการเปิดบัญชีเงินฝากที่ลูกค้าดำเนินการเปิดบัญชีด้วยตนเองผ่านช่องทางดิจิทัลหรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเปิดบัญชีเงินฝากผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ (mobile banking) การเปิดบัญชีเงินฝากผ่านการให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (internet banking) หรือการเปิดบัญชีเงินฝากผ่านเครื่องให้บริการอัตโนมัติ (kiosk)

ในการเปิดบัญชีเงินฝากทั้งสองแบบดังกล่าว สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีกระบวนการรู้จักลูกค้าที่จัดให้มีการแสดงตน (identification) และการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification) ว่าลูกค้าที่มาเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง เพื่อป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงข้อมูลบุคคลหรือการใช้ข้อมูลบุคคลอื่นในการเปิดบัญชี และเพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) ตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน โดยจัดให้ลูกค้าแสดงตน และตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่ได้รับจากลูกค้า รวมถึงตรวจสอบว่าลูกค้าที่มาเปิดบัญชีเงินฝากเป็นบุคคลเดียวกันกับบุคคลในเอกสารหลักฐานการแสดงตน

(2) บริหารความเสี่ยงตามประเภทช่องทาง โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเสี่ยงของช่องทางการเปิดบัญชีเงินฝาก ซึ่งการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้าอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สูงกว่าการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า จึงต้องมีการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้าในระดับที่เข้มข้นกว่า รวมทั้งอาจมีกระบวนการอื่นเพิ่มเติม เช่น การติดตามดูแลการใช้บัญชีเงินฝากของลูกค้า เพื่อช่วยบริหารความเสี่ยงดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(3) บริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงและผลกระทบของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการเปิดบัญชีเงินฝาก และจัดให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology security) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology risk) ของสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อป้องกันและช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในกระบวนการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก

(4) กำหนดนโยบายและกระบวนการภายใน โดยกำหนดนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานภายในที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องทบทวนให้เหมาะสมกับความเสี่ยงและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงต้องสื่อสาร ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้กับพนักงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เห็นถึงความสำคัญและปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

(5) สื่อสารกับลูกค้า โดยสื่อสาร ทำความเข้าใจ และให้ความรู้กับลูกค้าเพื่อให้ตระหนัก ระวัง และป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงข้อมูลบุคคลหรือการใช้ข้อมูลบุคคลอื่นในการทำธุรกรรม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(6) แสดงชื่อบัญชีเงินฝาก โดยไม่เปิดบัญชีเงินฝากให้กับลูกค้าที่ปกปิดชื่อจริง ใช้ชื่อแฝง หรือใช้ชื่อปลอม อย่างไรก็ดี การแสดงชื่อบัญชีเงินฝากอาจเป็นการใช้ชื่อทางการค้าหรือชื่ออื่น ๆ ที่ลูกค้ามีเอกสารรับรองการใช้ชื่อจากหน่วยงานภาครัฐ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานต้นสังกัดได้ เช่น สถานศึกษา โรงพยาบาล

5.3 หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า

ในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติ ดังนี้

5.3.1 การแสดงตนของลูกค้า (identification)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องได้รับข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้าตามประเภทของลูกค้า โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

5.3.2 การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (verification)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องนำข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้าตามข้อ 5.3.1 มาตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบัน รวมถึงต้องพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง โดยปราศจากความประมาทเลินเล่อ และต้องจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานภายในที่รัดกุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวต้องได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า ดังนี้

(1) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยสถาบันการเงินเฉพาะกิจเอง

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนที่ได้จากการแสดงตนของลูกค้า รวมถึงพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายจากนิติบุคคล (หากมี) รายงานนั้นจริงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น กรณีการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (smart card) เป็นเอกสารหลักฐานการแสดงตน สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (smart card reader) และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ และดำเนินการดังนี้

(1.1) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า

(face-to-face)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดให้พนักงานมีการสัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรมลูกค้าที่มาเปิดบัญชีเงินฝาก ณ ขณะนั้น นอกจากนี้ อาจพิจารณานำเทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าที่ผ่านการทดสอบตามแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยแนวทางการเข้าร่วมทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) แล้ว หรือเทคโนโลยีอื่นมาเพิ่มประสิทธิภาพในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าได้

ทั้งนี้ กรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจให้บริการเปิดบัญชีเงินฝากนอกสถานที่ ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้านิติบุคคลที่มีเจ้าหน้าที่สัมพันธ์ (relationship manager) ดูแลหรือรู้จักลูกค้ารายนั้นเป็นการเฉพาะอยู่ก่อนแล้ว สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถใช้เจ้าหน้าที่สัมพันธ์ดังกล่าวทดแทนการตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ได้ อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องกำหนดนโยบายและกระบวนการภายในเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าวที่เหมาะสมและรัดกุม ได้แก่ กระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้านิติบุคคล และบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายจากนิติบุคคล (หากมี) กระบวนการบริหารความเสี่ยง เช่น กระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการติดตามการเคลื่อนไหวทางบัญชีที่มีเหตุอันควรสงสัย และกระบวนการเก็บรักษาข้อมูล

(1.2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า

(non face-to-face)

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องถ่ายรูปลูกค้าและใช้เทคโนโลยีพิสูจน์ความเป็นบุคคลและสังเกตพฤติกรรมลูกค้า (เช่น เทคโนโลยี liveness detection) รวมถึง

เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริงทดแทนการพบเห็นลูกค้าต่อหน้า นอกจากนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจอาจพิจารณานำเทคโนโลยีอื่นมาเพิ่มประสิทธิภาพในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าได้

ทั้งนี้ หากเกิดเหตุการณ์ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่สามารถปฏิบัติตามการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามที่ระบุไว้ในข้อ 5.3.2 (1) เช่น ลูกค้าไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนแบบเบรคประสงค์ หรือบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวมีข้อบกพร่องไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ หรือระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐมีข้อขัดข้องจนทำให้ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนได้ หรือการใช้เทคโนโลยีพิสูจน์ความเป็นบุคคลและสังเกตพฤติกรรมลูกค้าขัดข้องหรือไม่สามารถพิสูจน์ความเป็นบุคคลและสังเกตพฤติกรรมของลูกค้าได้ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาใช้วิธีการอื่นที่เทียบเท่ากระบวนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าข้างต้นและกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานภายในเพิ่มเติมที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อลดความเสี่ยงจากกรณีทุจริตต่าง ๆ เช่น กรณีลูกค้าถูกหลอกลวงหรือถูกบังคับจากมิจฉาชีพให้เปิดบัญชีเงินฝาก หรือกรณีที่มิจฉาชีพใช้เทคโนโลยีปลอมแปลงใบหน้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝาก

(2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน รวมถึงพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้าหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายจากนิติบุคคล (หากมี) รายนั้นจริง ผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เช่น ผ่าน National Digital ID platform (NDID platform) แทนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 5.3.2 (1) หรือใช้ประกอบการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 5.3.2 (1) ก็ได้ โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามประกาศของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

ทั้งนี้ การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลข้างต้น จะต้องพิสูจน์ตัวตนลูกค้าให้ได้ระดับมาตรฐานที่ไม่ต่ำกว่าการดำเนินการตามข้อ 5.3.2 (1)

5.3.3 การเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันที่มีบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นและเคยผ่านกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถนำกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้ไปปฏิบัติในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบัน หรือพิจารณาใช้กระบวนการอื่นตามระดับความเสี่ยงของลูกค้าและช่องทางการให้บริการที่สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ทำกระบวนการรู้จักลูกค้าในการเปิดบัญชีเงินฝากครั้งแรกซึ่งต้องมีการยืนยันตัวตนลูกค้า (authentication) ที่รัดกุมแล้ว และสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าลูกค้าที่ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากเป็นลูกค้ารายนั้นจริง เช่น ใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าในการยืนยันตัวตนเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง

5.3.4 กรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนดำเนินการ

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจยื่นคำขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชนก่อนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) การนำเทคโนโลยีอื่นมาใช้ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 5.3.2 (1.1) ข้อ 5.3.2 (1.2) เป็นครั้งแรก และในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปให้กับลูกค้าปัจจุบันของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตามข้อ 5.3.3 เป็นครั้งแรก รวมถึงกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดังกล่าว
- (2) การให้บริการเปิดบัญชีเงินฝากที่ใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) ตามข้อ 5.3.2 (1.2) เป็นครั้งแรก
- (3) การให้บริการเปิดบัญชีเงินฝากที่ใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (non face-to-face) ด้วยระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ตามข้อ 5.3.2 (2) เป็นครั้งแรก
- (4) การนำเทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าที่ไม่เคยผ่านการทดสอบตามแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยแนวทางการเข้าร่วมทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) มาใช้ในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 5.3.2 (1.1) เป็นครั้งแรก

(5) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้าในการพิสูจน์ตัวตนไปใช้รูปแบบอื่น

(6) การใช้หรือเปลี่ยนแปลงระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้

5.3.5 การจัดเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าและข้อมูลการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดเก็บรักษาข้อมูลและหลักฐานการแสดงตนของลูกค้า รวมถึงข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูล (information security)¹ และจัดเก็บรักษาการบันทึกเหตุการณ์และรายละเอียดการทำธุรกรรมเกี่ยวกับกระบวนการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดบัญชีเงินฝาก (transaction log) ในระบบหรือสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย ตั้งแต่วันเริ่มทำการรู้จักลูกค้า และจัดเก็บรักษาตามระยะเวลาที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ หรือใช้ประกอบในการสอบสวนหรือดำเนินคดีหรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและการควบคุมภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.4 การขออนุญาตผ่อนผันต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในประกาศฉบับนี้ หรือกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจประสงค์ที่จะมีกระบวนการหรือการดำเนินการอื่นในการรู้จักลูกค้าเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจยื่นขออนุญาตมายังธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยอาจนำความเห็นของผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ในการยื่นขออนุญาตตามที่กล่าวข้างต้น สถาบันการเงินเฉพาะกิจ

- (1) ต้องมีการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีโดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของลูกค้า
- (2) กรณีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักลูกค้าหรือพิสูจน์ตัวตนลูกค้า ต้องใช้กระบวนการ วิธีการหรือการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โดยหากต้องใช้เทคโนโลยีประกอบการดำเนินการดังกล่าว จะต้องเลือกใช้เทคโนโลยีที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย และ (3) การดำเนินการ

¹ ตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology risk) ของสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ตามข้อ (1) - (2) ต้องไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยในการพิจารณาคำขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาตามหลักการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเสริมสร้างความมั่นคง การมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี และการคุ้มครองลูกค้าที่เหมาะสมและเป็นธรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.5 การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการดำเนินการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณากำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน หากพบว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าการดำเนินการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชนหรือความมั่นคงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือระบบสถาบันการเงิน

6. บทเฉพาะกาล

กรณีลูกค้าปัจจุบันของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ได้เปิดบัญชีเงินฝากในรูปแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า หรือแบบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส. 31/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 2 กันยายน 2562 มาแล้ว ให้ถือว่าลูกค้าดังกล่าวผ่านกระบวนการรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ในประกาศฉบับนี้ในการเปิดบัญชีเงินฝากในครั้งต่อไปตามข้อ 5.3.3 แล้ว

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 สิงหาคม 2569

(นายวิทัย รัตนากร)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6851, 0 2283 6284